

NIET WACHTEN MAAR SLACHTEN een einde aan het lijden van eindlijners

INHOUD

VOORWOORD.....	3
SITUATIE IN DUITSLAND	4
SITUATIE IN OOSTENRIJK.....	5
SITUATIE IN NEDERLAND.....	6
Handhaving in Nederland is ontoereikend.....	7
Behandeling van eindlijners bij keuring door NVWA.....	7
SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN	8
Referenties.....	9

VOORWOORD

In de EU mogen dieren die niet in staat zijn op eigen kracht pijnloos te bewegen niet vervoerd worden (EU 1/2005, bijlage 1, hoofdstuk 1 punt 2). Maar wanneer het lichtgewonde of zieke dieren betreft waarvoor het vervoer geen extra lijden veroorzaakt mogen zij wel vervoerd worden (EU bijlage 1, hoofdstuk 1, punt 3a).

Eindlijners, ook wel 'onthouders' genoemd, zijn die dieren die een zichtbare aandoening hebben. Uitwendig mankeren deze dieren iets waardoor de mogelijkheid bestaat dat ze de slachtlijn besmetten als ze met de op het oog gezonde dieren mee gaan. Deze dieren worden dus vaak op heel veel verschillende manieren behandeld. Dat hangt af van in welk land en in welk slachthuis ze zijn. In het beste geval worden zij direct bij aankomst bedwelmd en geslacht. In het ergste geval moeten deze dieren de hele dag in een apart hok wachten en worden pas aan het einde van de slachtlijn geslacht.

Eyes on Animals bezoekt regelmatig slachthuizen in Nederland. Wat wij hebben geconstateerd is dat in alle Nederlandse slachthuizen een apart hok is waar dieren met een afwijking moeten wachten tot het einde van het slachtdag voordat zij aan de buurt zijn (zij wachten vaak wel 10 uur lang). In deze hokken zien wij veel dieren met artritis, gezwollen gewrichten, ontstekingen, klauwproblemen, afgescheurde tenen, kreupelheid, dieren die apathisch en uitgeput zijn en zich ziek lijken te voelen. Daarbij is het hok vaak kaal en koud en de omgeving heel onrustig (qua ligging en toevoeging van nieuwe dieren waardoor er weer een nieuwe hiërarchie moet ontstaan en ze daardoor blijven vechten), dus dat is nooit een plek waar zelfs een gezond dier zou moeten zitten en uren moet wachten, laat staan om te kunnen herstellen of zich goed te voelen. We hebben ons best gedaan om ten minste de managers van de slachthuizen te motiveren om de hokken comfortabeler te maken. Sommige hokken hebben nu rubber matten, vloerverwarming, dichte zijwanden om de tocht tegen te houden en afleidingsmateriaal. Dit zijn echter tussenstapjes. Ons uiteindelijke doel is dat deze dieren nooit hoeven te wachten.

Omdat veel van deze "afwijkende" dieren echt lijden, moeten juist deze dieren *altijd* snel worden geslacht of gedood gezien vanuit het oogpunt van dierenwelzijn. De EU slachtwet (93/119/EG) ondersteunt dit. In Artikel 3 staat dat bij het onderbrengen van dieren ervoor moet worden gezorgd dat hen elke vermijdbare opwinding of pijn of elk vermijdbaar lijden wordt bespaard. Ook wordt dit ondersteund door bijlage 5 bij WLZVL-017 (Wegvervoer van gewervelde dieren). Voorbeeld HACCP-procedure welzijn bij aankomst: als er sprake is van lijden wordt het dier gedood of met voorrang geslacht.

DOEL

Eyes on Animals vindt dat er in Nederland onvoldoende rekening wordt gehouden met het welzijn van de dieren die in het eindlijnershok worden ondergebracht en vroeg zich af hoe er in andere EU landen met deze dieren omgegaan wordt. Het doel is om deze dieren niet nodeloos de hele dag te laten wachten. Voor de volledigheid hebben wij de e-mails naar de slachthuizen en de NVWA en hun reacties genummerd en opgenomen onder 'Referenties'.

SITUATIE IN DUITSLAND

Eyes on Animals heeft een aantal slachthuismanagers in Duitsland een e-mail¹ gestuurd waarin wij vroegen of hun slachthuis eindlijners/onthouders binnenkrijgt en zo ja, hoe daarmee omgegaan wordt en of er wettelijke regels hiervoor zijn.

Samenvatting reacties ²

Duitsland slacht geen eindlijners aan het eind van de dag. Het ene grote slachthuis zorgt ervoor dat zulke dieren niet aangevoerd worden en mocht dat toch eens gebeuren, dan volgen daar stevige sancties op. Het andere slachthuis maakt onderscheid in categorieën waaraan een tijdslimiet verbonden zit met een maximum van 20 minuten waarbinnen de dieren geslacht moeten worden.

Eyes on Animals gaat zelf ook regelmatig kijken bij enkele varkensslachthuizen in Duitsland. Daar hebben wij inderdaad nooit een apart hok gezien met bordje "onthouders/eindlijners". Alle varkens met afwijkingen die aankwamen tijdens onze inspecties werden meteen bij het lossen apart gezet (in een kleine ruimte naast de losplaats) en snel daarna bedwelmd (met een mobiele elektrische tang), opgehangen aan een extra rail en naar de normale slachtlijn gebracht.

SITUATIE IN OOSTENRIJK

Voor de eindlijners hebben ze een zeer goede methode: alle eindlijners worden bij het uitladen direct apart gezet in een hok naast de uitlaadplaats en daar bedwelmd, opgehesen, gestoken en gemerkt door insnijden van de voorpoten en daarna rechtstreeks opgenomen in de slachtlijn. Het maakt daarbij niet uit wat ze mankeren en in welke mate dat is. Het enige dat gebeurt is, dat er 2 sneden in de voorpoten worden gegeven zodat de keurmeester van de karkassen deze dieren als "eindlijners" herkent en ze daardoor extra aandacht kan geven. Geen enkel dier hoeft daar tot eind van de dag te wachten om geslacht te worden.

Kopverdoving

Hartverdoving

Ophijsen

Steken

Snij-merken voor extra controle

SITUATIE IN NEDERLAND

In Nederland worden alle dieren die iets mankeren of waarvan men denkt dat ze iets mankeren, steeds apart gezet in een speciaal onthoudershok. Zij moeten daar wachten tot eind van de slachtlijn, meestal aan het eind van de dag en heel soms, als ze geluk hebben in kleinere slachthuizen, tot de lunchpauze voordat ze worden geslacht. De achterliggende gedachte is, dat ze eventueel de slachtlijn zouden kunnen besmetten en daarom als laatste geslacht en gekeurd moeten worden.

Maar niet alleen dieren waarvan aan de buitenkant iets te zien is wat mogelijk besmettingsgevaar oplevert, maar ook dieren die helemaal gezond lijken te zijn, kunnen van binnenuit besmettelijk zijn. Dus alle dieren kunnen besmettelijk zijn en alle dieren moeten dus net zo grondig gecontroleerd worden.

Want wij zien ook dieren met afgescheurde tenen of dieren die zich niet lekker voelen of pijn hebben in het eindlijnershok, die niet persé besmettelijk hoeven te zijn, maar die toch de hele dag moeten wachten. Het is niet consequent. Wij vinden dat geen enkel dier lang zou moeten wachten om geslacht te worden.

Vaak mogen wij niet de eindlijners filmen, dus veel beeldmateriaal van hun slechte toestand hebben wij niet, maar hier is een kort video van enkele eindlijners die wij in Nederland wel mochten filmen – <https://youtu.be/EroHrk7NOpE>

Daarom heeft Eyes on Animals een e-mail³ gestuurd naar de NVWA.

Samenvatting van de reactie van de NVWA ⁴

Dieren waarvan men verwacht dat ze de slachtlijn kunnen vervuilen worden, zogenaamde categorie 3 dieren, worden bewaard tot het einde van de slachtdag om het risico op contaminatie van de slachtlijn te verkleinen. Gewonde, zwakke of zieke dieren mogen natuurlijk niet aan het eind van de slachtdag worden geslacht!

Handhaving in Nederland is ontoereikend

Zoals de NVWA aangeeft, mogen gewonde, zwakke of zieke dieren niet aan het eind van de slachtdag worden geslacht. Dit is echter niet wat Eyes on Animals altijd in de praktijk ziet. Helaas is onze ervaring dat de NVWA teveel dieren als eindlijners accepteert. Veel te vaak worden eindlijners niet correct beoordeeld en worden dan dus ook niet correct verwerkt. Ze laat veel te veel dieren die duidelijk lijden, registreren als categorie 3 dieren die dan moeten wachten. Om dit hele probleem op te lossen, hoeft geen enkel dier ooit te wachten.

Naast onze bevindingen kwam hierom ook de NVWA in juni 2019 negatief in het nieuws. RTL besteedde hier uitgebreid aandacht aan. In Duitsland en België werden dieren gezien die de NVWA op transport liet gaan naar de buurlanden terwijl zij niet transportwaardig en niet slachtwaardig waren. De NVWA erkende dat zij per jaar tientallen meldingen kregen maar niet in staat zijn om dit te voorkomen.

Foto's overgenomen van RTL Nieuws

Het baart Eyes on Animals zorgen, dat zowel toezicht als handhaving in Nederland door de overheidsinstantie kennelijk faalt. Als niet-transportwaardige dieren naar het buitenland vervoerd worden, dan is het voor EonA ook duidelijk dat haar signalering van zieke en/of gewonde dieren die niet op transport gesteld hadden mogen worden maar toch in slachthuizen aankomen, juist is.

Behandeling van eindlijners bij keuring door NVWA

Het blijkt ook dat de NVWA aan het begin van de keuring controleert hoe de conditie van de dieren is. 's Morgen om 4 uur worden de varkens ruw wakker gemaakt door hen met de peddels te 'slaan' en hen te laten omhokken zodat de NVWA kan zien of de dieren kunnen lopen. Dit gebeurt ook bij de dieren die in het onthoudershok zitten, zoals te zien is in het undercover beeldmateriaal van Ongehoord over Westfort in 2019.

Zoals we weten zijn dit dieren die zich niet lekker voelen, pijn hebben of iets mankeren en het zou dus toch niet zo mogen zijn dat deze dieren ook zo behandeld worden. Dat de NVWA aanwezig is bij het lossen, is dus cruciaal en een beter optie. Als dat niet mogelijk is voor de NVWA dan zou het slachthuis geen dieren 's nachts moeten accepteren.

SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

Alle ondervraagden verwijzen naar de EU-verordening en zeggen dat dieren die lijden, direct gedood zouden moeten worden. Echter niemand gaf een duidelijk antwoord op onze vragen. Er wordt verwezen naar de officiële dierenarts. Het beoordelen van eindlijners is echter een "grijze zone" waarin alle dierenartsen dieren verschillend interpreteren en naleving afdwingen, maar dit zou geen probleem meer hoeven te zijn als eindlijners direct in de slachtlijn worden opgenomen.

Nu is er een welzijnsprobleem in NL slachthuizen, waarbij sommige dieren veel langer moeten wachten dan andere om te worden gedood. Vaak vertonen deze dieren ook tekenen van ongemak en zelfs hevige pijn. Dit wachten veroorzaakt extra leed omdat een slachthuis nooit een rustige plek is om te wachten.

Het doel is dat alle dieren na aankomst relatief snel worden gedood, degenen die duidelijke pijn vertonen worden verdoofd bij de uitlaadplek en de andere gaan allemaal samen door de normale slachtlijn. Dit betekent dat sommige dieren met abscessen of met kleine verzakkingen met de dieren mee kunnen gaan die deze externe verschillen niet hebben. Maar dat maakt niet uit, omdat alle dieren een risico op besmetting vormen, en zij moeten op dezelfde manier worden gecontroleerd.

Als men zich ernstig zorgen maakt over een dier dat de lijn zou kunnen besmetten, dan moet men het dier gewoon meteen verdoven, net als de dieren die duidelijke tekenen van pijn vertonen. Duitsland en Oostenrijk doen dit al: nu is het de tijd dat Nederland haar beleid en praktijken bijwerkt om dit voorbeeld te volgen.

AANBEVELINGEN

1. Dieren die lijden zouden niet in slachthuizen moeten wachten tot ze geslacht worden. Een rail van uitlaadplek naar slachtlijn moet verplicht gesteld worden voor eindlijners.
2. Het boetebeleid moet veel strenger worden.
3. De NVWA zou niet met de handelswijze van het slachthuispersoneel mee moeten gaan in de behandeling van de eindlijners. Zij zouden, ook uit hoofde van hun beroep als dierenarts, deze dieren met meer zorg moeten behandelen en een voorbeeldfunctie moeten zijn voor het slachthuispersoneel.

REFERENTIES

¹ E-mail naar managers Duitse slachthuizen.

Beste Duitse slachthuismanagers,

In Nederland moeten "verdachte" dieren (Eindlijners/onthouders in NL, Animaux fragilisés in FR) die aankomen in het slachthuis tot het einde van de dag, of in ieder geval tot het einde van een dienst, wachten voordat ze worden geslacht. Deze maatregel is genomen omdat wordt aangenomen dat deze dieren een hoger risico op besmetting van de reguliere slachtlijn kunnen hebben en dus aan het einde van de slachtlijn op een apart tijdstip grondiger moeten worden geïnspecteerd door de Nederlandse overheidsinspecteurs.

Eyes on Animals maakt zich ernstig zorgen over het welzijn van deze "verdachte dieren". Ze zijn misschien geen "downers" of legaal ongeschikt voor transport, maar toch lijden ze vaak aan verwondingen, uitputting of koorts. Deze extra wachttijd verergert hun vaak al aangetaste toestand van welzijn, en de zaken worden niet beter als ze gedwongen worden te wachten in de stallen, een omgeving waar vaak de hele dag lawaai is van de slachthuisactiviteiten.

De afgelopen jaren hebben we samen met Nederlandse slachthuizen gewerkt aan het op z'n minst comfortabeler maken van de "eindlijnerhokken" - het toevoegen van rubber matten, vloerverwarming, verplaatsen naar een stillere plek in de stal enz. Maar deze maatregelen zijn slechts pleisteroplossingen - idealiter zouden verdachte dieren helemaal niet hoeven te wachten, maar zouden ze net als de "normale" dieren snel moeten kunnen worden geslacht.

We willen daarom graag weten hoe andere landen met dit dilemma omgaan.

Mogen we u wat tijd vragen om een paar vragen te beantwoorden?

- Heeft uw land een regel voor zulke verdachte dieren, en zo ja, welke is dat?
- Hoe ga je om met verdachte dieren? (Moeten verdachte dieren bijvoorbeeld ook langer wachten dan de rest van de dieren en apart worden geslacht? Of heeft uw slachthuis een tweede slachtlijn zodat verdachte dieren snel kunnen worden geslacht?)
- Als verdachte dieren ook in uw land op het bedrijf moeten wachten, heeft u dan een specifieke wachtstal om verdachte dieren te huisvesten, gescheiden van de anderen? Heeft u goede maatregelen genomen om er op zijn minst voor te zorgen dat ze comfortabel kunnen rusten? Welke zijn dat dan?

² Telefonische reactie van slachthuis 1 in DUITSLAND:

De EU-regelgeving moet worden nageleefd over welke dieren niet getransporteerd mogen worden.

Bij hen komen geen zieke dieren en verdachte dieren. Als de dierenarts ziet dat zulke dieren wèl getransporteerd zijn, dan is dat geen kleinigheid en de boer/transporteur krijgt dan een serieus gesprek en/of een flinke geldboete. Dieren mogen beslist geen pijn hebben want dan tast je het dierenwelzijn aan en dat mag niet. Daarom komen zulke dieren niet bij hen.

Het kan echter wèl zo zijn dat een dier onderweg iets overkomt of dat iemand het tòch probeert te vervoeren. In dat geval dan gaan ze uit de LKW een stal in en worden ze *direct* doodgemaakt (noodslachting).

De dieren worden gemonitord/onderzocht op Salmonella of ze Antikörper (antilichamen) hebben. Als dat positief is, dan zijn ze niet verdacht maar dat is dan een teken dat ze dat vroeger hebben doorgemaakt en antistoffen hebben gevormd.

Ook dieren die van de LKW afkomen en cardiovasculaire problemen hebben, of geen lucht hebben/benauwd zijn of een voet verstuikt of zo, gaan naar een speciale ruimte en worden daar direct doodgemaakt.

De ondervraagde was heel verbaasd dat in Nederland eindlijners met pijn moesten wachten tot eind van de dag. Dat was slecht m.b.t. dierenwelzijn.

Hij was heel duidelijk dat dieren met pijn niet getransporteerd mogen worden en bij hen dan ook niet aankomen. Hij maakt ook heel duidelijk het onderscheid tussen zijn grote slachthuis (die kan n.l. eisen stellen en de boeren zijn zich er dus heel erg bewust van dat ze geen zieke dieren en dieren met pijn moeten transporteren) en tussen kleinere slachthuizen. Die zullen dus waarschijnlijk makkelijker zijn en dus slechter met de aanvoer van zulke dieren.

² Reactie Slachthuis 2 DUITSLAND

(origineel in Duits/Engels) (voor een EonA vertaling in het Nederlands, zie daaronder)

In Germany animals who are injured or ill have to be slaughtered directly after the arrival at the slaughterhouse. In the national German slaughter directive it is stated in § 8:

§ 8 Betreuen von Tieren, die sich nicht in Behältnissen befinden

(1) Der Betreiber eines Schlachthofes hat sicherzustellen, dass

1. kranke oder verletzte sowie noch nicht abgesetzte Tiere nach ihrer Ankunft sofort abgesondert und unverzüglich geschlachtet oder getötet werden,
2. kranke oder verletzte Tiere, die offensichtlich unter starken Schmerzen leiden oder große, tiefe Wunden, starke Blutungen oder ein stark gestörtes Allgemeinbefinden aufweisen, sofort nach ihrer Ankunft geschlachtet oder getötet werden und
3. Tiere, die auf Grund von Krankheit oder Verletzung nicht in der Lage sind, aus eigener Kraft ohne schmerzhaftes Treibhilfen zum Schlachtplatz zu gelangen, dort betäubt oder getötet werden, wo sie sich befinden.

Their slaughterhouse has the following policy to protect the welfare of suspect animals (dieren met afwijkingen):

1. ill or injured animals as well as unweaned animals have to be slaughtered as soon as possible (that means **within twenty minutes** after arrival). For example pigs with intestinal prolapse or injuries but can still walk and do not acutally suffer pain.
2. ill or injured animals who are in pain and suffer but where walking does not cause additional pain must be slaughtered immediately (**within 3 minutes**) after arrival.
3. Animals who are not able to walk without pain **have to be slaughtered on the spot immediately** where they lay (on the truck or in the waiting area).

It is the responsibility of the slaughterhouse owner that these "suspect" animals are treated the right way. Of course the vet has to examine the animals before slaughter. If there is no veterinarian available, the animals have to be killed as slaughter is not possible without ante mortem examination. The staff in charge is normally the animal welfare officer of the slaughterhouse.

If the vet thinks that there is a high risk of contaminating the slaughter line and the animal is in pain, the animal has to be killed on the spot (no slaughter). On the other hand there is still the possiblity to leave a gap within the slaughter line before and after the suspect animals, so there is enough time to clean the slaughter equipment after those animals.

According to EU Directive 854/2004 animals who suffer from infectious diseases (fever is the cardinal symptom) are not allowed for slaughter, they have to be killed.

In Duitsland moeten gewonde of zieke dieren direct na aankomst in het slachthuis worden geslacht. In de nationale Duitse slachtrichtlijn staat dit in § 8:

§ 8 Zorg voor dieren die niet in containers zitten

(1) De exploitant van een slachthuis moet ervoor zorgen dat

1. Zieke of gewonde en nog niet gespeende dieren onmiddellijk na aankomst worden gescheiden en onverwijld geslacht of gedood,
2. zieke of gewonde dieren die duidelijk lijden aan hevige pijn of grote, diepe wonden, zware bloedingen of een zeer gestoorde algemene toestand hebben onmiddellijk na aankomst geslacht of gedood worden en
3. Dieren die door ziekte of blessure niet in staat zijn op eigen kracht en zonder pijnlijke drijfhuipmiddelen naar de slachtplaats te gaan, moeten ter plekke verdoofd of gedood worden.

Hun slachthuis heeft het volgende beleid ter bescherming van het welzijn van verdachte dieren (dieren met afwijkingen):

1. zieke of gewonde dieren en niet-gespeende dieren moeten zo snel mogelijk worden geslacht (dat wil zeggen **binnen twintig minuten** na aankomst). Bijvoorbeeld varkens met darmverzakking of blessures maar die nog kunnen nog lopen en geen acute pijn hebben.
2. zieke of gewonde dieren die pijn hebben en lijden maar waar het lopen geen extra pijn veroorzaakt, moeten onmiddellijk (**binnen 3 minuten**) na aankomst worden geslacht.
3. Dieren die niet zonder pijn kunnen lopen, moeten **direct op de plek waar ze liggen** (op de vrachtwagen of in de wachtruimte) worden geslacht.

Het is de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het slachthuis dat deze "verdachte" dieren op de juiste manier worden behandeld. Uiteraard moet de dierenarts de dieren onderzoeken voordat ze worden geslacht. Als er geen dierenarts beschikbaar is, moeten de dieren worden gedood omdat slachten niet mogelijk is zonder antemortemonderzoek. Het verantwoordelijke personeel is normaal gesproken de dierenwelzijnsfunctionaris van het slachthuis.

Als de dierenarts denkt dat er een hoog risico is op besmetting van de slachtlijn en het dier pijn heeft, moet het dier ter plaatse worden gedood (niet slachten). Anderzijds is er nog de mogelijkheid om voor en na de verdachte dieren een gat in de slachtlijn te laten, zodat er voldoende tijd is om de slachtapparatuur na die dieren schoon te maken.

Volgens EU-richtlijn 854/2004 mogen dieren die lijden aan infectieziekten (koorts is het belangrijkste symptoom) niet worden geslacht, ze moeten worden gedood.

³ E-mail naar NVWA

Beste NVWA,

Onlangs waren we bij een grote varkensslachterij in Nederland en opnieuw zagen we eindlijners in een aparte stal die moesten wachten tot het einde van de dag om te worden geslacht, bijna 10 uur! De ene had een gescheurde teen, een andere was zwak en lag maar werd constant gepest door een sterker varken en ze wachtten in een klein hok tussen de verdovingsruimte en het losplatform, dus er was de hele dag constant geluid waardoor ze gestrest waren.

Bij verschillende andere Nederlandse varkensslachterijen die inmiddels rubber matten op de vloer hebben gelegd, of vloerverwarming hebben geïnstalleerd, zijn we erin geslaagd om het hok voor de eindlijners in ieder geval wat comfortabeler te maken, maar de echte oplossing zou zijn dat eindlijners direct kunnen worden gedood en niet hoeven te wachten.

De slachthuismanagers vertellen ons altijd dat het de NVWA is die erop staat eindlijners gescheiden te houden en tot het einde van de dag te laten wachten, omdat de NVWA niet het risico wil lopen dat de slachtlijn besmet wordt en tijd wil hebben om de karkassen grondiger te controleren.

Maar wij herinneren ons de manager van een grote varkensslachterij in Duitsland die ons vertelde dat deze NVWA-regel ongegrond is omdat een varken dat er aan de buitenkant abnormaal uitziet, niet méér risico inhoudt om de slachtlijn te besmetten dan een dier dat er aan de buitenkant gezond uitziet. Een varken dat er aan de buitenkant gezond uitziet, kan net zo goed vol zitten met kanker of met een abces binnenin ... dus alle varkens moeten, zonder onderscheid, altijd goed worden gecontroleerd. Dit bedrijf slacht eindlijners samen met de andere dieren. Als het dier moeite heeft met lopen, dan wordt het verdoofd op de vrachtwagen en dan brengt een tweede slachtlijn het hangende varken naar de normale slachtlijn om zich te voegen bij de varkens die uit de CO₂ komen.

We sturen daarom de volgende e-mail (zie referentie ¹), naar enkele slachthuismanagers en dierenartsen die we kennen in andere EU-landen. We willen graag weten hoe dit probleem in het buitenland wordt of is opgelost in de hoop Nederland ervan te overtuigen dat het hier ook op te lossen is.

Maar wat EonA nog moet uitzoeken is waar in de Nederlandse wet of NVWA-regels duidelijk staat dat eindlijners tot het einde van de dag moeten wachten? Kun je ons helpen of ons in de goede richting wijzen?

Eyes on Animals

⁴ Antwoord NVWA

'Hier worden twee begrippen door elkaar gehaald: "eindlijners" en "dieren die gewond, zwak of ziek zijn".

Een eindlijner is een dier dat bij de AM-keuring in categorie 3 is ingedeeld, het gaat dan om een: Klinisch gezond dier met uitwendig waarneembare plaatselijke afwijkingen die bezoedeling tijdens het slachtproces kunnen veroorzaken en kalveren die deel uitmaken van een kalverenbestand van een vleeskalverenhouderij waar tijdens de mestperiode een salmonella-infectie geweest is.

Ze worden vaak "bewaard" tot het einde van de slachtdag om het risico op contaminatie van de slachtlijn te verkleinen.

Gewonde, zwakke of zieke dieren mogen natuurlijk niet aan het eind van de slachtdag worden geslacht!

In het geval dat een klinisch gezond dier gewond is geraakt én uitwendig waarneembare plaatselijk afwijkingen enz. vertoont, gaat het dierenwelzijn natuurlijk vóór. Dan maar niet slachten (wel doden) of wel slachten met tussentijdse reiniging van de slachtlijn. Deze combinatie komt vermoedelijk niet vaak voor.'